

UJVIDÉKI ÚJIRAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre . . . . . 24 korona
 Negyedévre . . . . . 6 " "
 Egy hónapra . . . . . 2 " "
 Egyes szám ára mindenütt 8 fillér.

POLITIKAI NAPILAP

Főszerkesztő:
MAYOR JÓZSEF.

Felelős szerkesztő:
DR. KÖNIGSTÄDTLER OTTÓ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Erzsébet-tér 7.
 Megjelenik
 hétfő kivételével mindennap.
 Telefonszámok: Szerkesztőség 400.
 Kiadóhivatal 180. — Nyomda 122.

Vezérkarunk jelentése.

Budapest, október 11.

(Hivatalos.) Semhol történt különösebb esemény.

A vezérkar főnöke.

Galatz és Braila bombázása.

— Német hivatalos jelentés. —

Berlin, október 11.

A nagytűzhadjáratok jelentései:

NYUGATI HARCTÉR: Rupprecht bajor trónörökös hadseregparója: A flandriai tengerparti szakaszon és Blankarse és Poelkaptie között a tüzérségi harc délután jelentékeny fokozódott. Drasibanknál a franciák ismét ötször támadtak, de sikertelenül. Az Yperntől keletre lévő harcmezőn erős kölcsönös tüzelés, az angolok nem támadtak. Sonebeke és Zandvoorde felett este 80 repülőgép részvételével légi csata lejárt, amelyben három ellenséges repülőt lelőttek.

A német trónörökös hadseregparója: A Maas keleti partján alsórajnai és westfalai zászlóaljok határos tüzelőkészítés után erőteljes rohammal a Chaume erdőben fontos területet ragadták el a franciáktól. Az ellenség négy heves ellen támadást intézett ellenünk, amelyek nagy veszteségekkel mind megfúrtak. Több mint száz fogoly és néhány géppuska jutott kezünkre. Beaumonttól és Beconvauxtól délnyugatra francia vonatokba intézett előretöréseink is teljes sikerrel jártak.

KELETI HARCTÉR: Az arcvonal több helyen élénk zavaró tűz időnkint megerősödött a román síkságon és Brailánál, amelyet az oroszok bombáztak. Megtorlásul ütegeink Galatzot golyózták, ahol tűzvészek keletkeztek.

MACEDON ARCVONAL: Élénk harci tevékenység az Ochrida- és a Presha-tó között szorosan, a Cserna hajlásban, továbbá a Vardar és a Doiran-tó között.

Több helyen előretörő ellenséges légi haderők vesztesége a német arcvonalakon 22 kötött léggömb és 374 repülőgép volt amelyek közül 167 vonalnak mögött, a többi pedig amint megállapítható volt, az ellenséges vonalakon túl zuhant le. A mi veszteségünk légi harcban 82 repülőgép és 5 kötött léggömb volt.

Ludendorff, első főszállásmeister.

A király megnyitotta az orvosok bajtársi szövetségének gyűlését.

Baden, okt. 11.

(Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata.)

A király ma délelőtti nyitotta meg az orvosok bajtársi szövetségének gyűlését. Képviselő voltak az összes szövetséges államok, a hadügyminisztérium és a két kormány képviselői. Ötölszög 10 órakor jelent meg és Fürstberg herceg üdvözlő szavai után ezeket mondotta:

Örömmel jelentem meg Önök közti. Önöket és szövetségeseink megjelent képviselőit legszívesebben köszöntöm. Atyagok hatva a bajtársi szövetség nagy értékű. Különös megelégedéssel látom itt az orvosi osztály küldötteit. Mélyen átéreztem elismeréssel tekintek népeimmel együtt a orvosi

tudomány bámulatos vívmányaira, a legnagyobb vigasztalásra és áldásra, amellyel a legborzasztóbb háboru idején az emberiséget megajándékozták. A kölcsönös munka és kölcsönös segítség kibővítése oly nemes emberbaráti kezdeményezés, amelyet mindig ápolni fogok. Legbensőségesebb szerencse kívánatokkal kísérem e nemes gyűléseket működését és örömmel kiáltom Önök felé: Szerencse fel!

Ezután cercle volt. A mai ülésen Stöger-Steiner hadügyminiszter, Szerényi József és dr. Gross Emil szólláltak fel.

Német esti jelentés.

Berlin, okt. 11.

(Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata.)

A Wolff-ügynökség jelentései: Nem volt nagyobb harci esemény.

A hatosok védőpaizsának leleplezése.

A mi hatosaink, Ujvidék hősi fia, akik megannyi dicsőséget szereztek bazánknak, városunknak, akiknek nevéhez annyi ragyogó hősi tett, annyi bravurozus vívőszéppé végrehajtott hadicselekedet fűződik, akik mind a négy harctéren egyforma bátorsággal, halálmegvetéssel verekedtek, akik épügy dicsőségesen megállták helyüket a szerb harctéren és a fekete hegység országhátában, mint az áruló Romániában, de akik legragyogóbban írták be a nevüket az oroszai vívott örökké emlékeztető élethálal harcok történetének márványlapjaira, — Ujvidék város polgármesteréhez intézett melegbangu, szeretetteljes levélben meghívják Ujvidék társadalmát, Ujvidék öszlakosságát, a hős hatosok hozzátartozóit a Pécsset e hó 20-án rendezendő ünnepséghez, amelynek keretében leleplezik a hatosok védőpaizsát is.

A ritka melegséggel megírt meghívó — melynek minden szavából az Ujvidék Iránti jóleső szeretet, ragaszkodás, együtérzés sugárzik ki, — így szól:

Nagyságos Polgármester Ur!

A cs. és kir. 6. gyalogezred Pécsset tartozkódó pótzászlóaljja folyó hó 20-án az ezred özevgyei és árvái javára ünnepélyeket rendez, melyekről a részletes tájékoztatást csatoljuk.

Nem mulaszthatjuk el, hogy Ujvidék városa támogatását ki ne kérjük fáradozásunk eredménye érdekében annyival is inkább, mivel Önökhöz nem mint a jótékonykodás konvencionális gyakorlóhoz, hanem — s ezt bizonyos jóleső büszkeséggel valljuk — sokkal közelebbi érdekű, mintegy a szeretet jogán több reményekre jogosító, ügyünket mindig szívén viselő és lelkaroló Ujvidékünkhöz fordulunk.

Már három éve, hogy elszakadtunk hazuról, mely idő alatt kétfalaki életet éltünk.

Amig a fáradozmatok itt új othonunkban pibentük ki, amig itt szerezünk erőt az újabb harci megpróbáltatásokhoz és fáradozmatokhoz, s amig a visztorlás idejét latolgattuk, addig nem szüntünk meg Ujvidékhez való tartozásunk jóleső érzéseit állandóan ébren tartani olyannyira, hogy amig a magunk számára csak a háboru töviselt tartottuk meg, addig az ezred hősei szerelte babérokát igen sokszor küldtük haza.

Minden város boldog, ha fiaira büszkén hivatkozhatik s mi boldo-

gok vagyunk, hogy Ujvidéket büszkévé tehetjük. Ez a kölcsönös ragaszkodás az, ami irányít bennünket jótékony célunkban, s amelyre ezuttal apellálunk.

Ha igaz az, hogy minden örömeink átka ott van mi nyomában jár a lehangelésben, úgy igaz az is, hogy a harci sikerek fénye szomorú kontrasztba olvad egy sötét képpel, mely hadi árváink és özevgyeink helyzetét tárja elénk.

Nem lehet azoknak aratott babérokon pihenni, akikre azok hátrahagyottai várnak, akik örökre pihennek. Már rég nem a szérnyaló hmuuszok uralkják a lelkeket, hanem akiknek öszgugbadva ül a lelkek, azok sok ezrei kildik felénk néma panaszukat: Ti, akik nem haltatok hősi halált, éjletek nekünk is.

Öket, akik mindeüket elvesztették, kell, hogy felemeljük azok, akiknek mindenük megmaradt.

Akiknek még erejük van, karolják fel azokat, akik feloldozták támaszukat, akiknek joguk van hinni és remélni, bátorítsák a kétségbeesetteket, akik száni tudnak sirjának azokon, akiknek már könnyük is kipáradt.

Ha el is kerülünk hazuról, az othon hagyott mindnyájunk árvái néma keserve kétszeresen száll hozzájuk vigasztalást, sorsunk türelmévé tételét könyörögve: s kell, hogy meg is találják, mert ezt hősök vére pecsételte szent joggá.

Nagyságos Polgármester Ur!

Bizton hisszük, hogy szavunk megértő szívre talált, hogy Ujvidék városa támogatására számíthatunk, hogy részvétjük az Othontól távoli is megkeres bennünket.

Akik egyesek voltunk az örömben, legyünk egyesek árváink bánatában is.

Büdsdorf Frigyes őrnagy b. élök.

A nagyszabású ünnepségnek, amelyen Pécs egész társadalmára résztvevő, a következő lesz a sorrendje:

Hangverseny október 20-ikán este 7 órakor a pécsi Nemzeti Színházban. Közreműködnek: S. Fáy Szeréna, a budapesti Nemzeti Színház művészője, Nirschy Emilia, a m. kir. Operaház primaballerinája, Várdy Olga, a kir. bresdai Operaház tagja, Anthes György, a m. kir. Operaház vendége, Kerpely Jenő gondoknalművész, a budapesti m. kir. Zeneakadémia tanára, Karinty Frigyes író, Würtler Béla hegedűművész, Hanák Árpád és Kardos István zongoratanárok, a cs. és kir. 6-ik gyalogezred zenekara.

Emléktábla-leleplezés október 10

21-kén. Dél előtt 9 órakor ünnepi szentmise a székesegyházban. 10 órakor zenés díszmenet a Széchenyi-terre az emléktáblához. 10¹/₂ órakor ünnepélyes letelezés. Szegmegváltás. Tézene.

Profuma Béla polgármester mindannyiunk érzését tolmácsolta abban a felhívásban, amelyet várakozóink mindíg áldozatkész polgárhoz intéz és amelynek bizonyosan megértő és áldozatkész viszhangja lesz.

A polgármester felhívása így szól:

Polgártársak!

Dicsőségesen harcoló házezredünk pótlásául az ezred özegeit és árval javára nagyszabású ünnepélyt rendez Pécsét e hó 20. és 21-én.

Polgártársak! Van-e közülnk egy is, aki lelke mélyén ne érezne a legelőbb hálát és a hontitársi kötelesség parancsát: „Emeljétek fel azokat, akik mindenüket elvesztették ti értetek, emeljétek fel saját fiaitok özegeit és árváit!”

Bizom a város nemeselelkűségében és kérem annak közönségét, vegyen részt méltó bőkezűséggel házezredünk e szent akciójában s juttassa hozzá adományait minél előbb, hogy megérkezze minden fűzhely az anyaváros szereteté!

Tájékozódásul közlöm, hogy aki 10 koronáig terjedőleg adakozik, az a pécsi emléktáblán elhelyezendő szeptet vált meg; a 10—100 koronáig adakozó emléklapocskára elhelyezésre nyer igényt; aki pedig 100 koronánál nagyobb összeget adományoz, annak a neve az emléktáblán megörökítettik.

Az adományokat az ujvidéki hadsegélyező bizottság (városháza I. em. 20. ajtó) veszi át és nyugtatja.

Ujvidék, 1917. évi október 11-én.

Harfias tisztelettel

Profuma Béla,

polgármester.

Meg vagyunk győződve, hős fiaink iránti megbecsülés, szeretet, hála, ragaszkodás, hódolat Ujvidék társadalmanak áldozatkészében is kifejezésre fog jutni, mert a mi hőseink, a mi fiaink özegeiért, árváiért szól a szívünkhez hős hatosaink kérése.

A német császár Szófiában

Szófia, okt. 11.

(Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata.)

A bolgár főváros nagy ünnepre készül. Először fogja vendégül látni a német császárt. A város német és bolgár lohogódsít öltöi. A város ejection diadalit emeltek ezzel a feirrással:

Üdvözlét Vilmos császárnak nagy szövetségűeknek. Az utcákon a lakosság ünnepi hangulatban várja a császár megérkezését.

Ujvidék, okt. 11.

A német császár külön udvari vonaton szerdán este 8 órakor háladt át az ujvidéki pályaudvaron.

Szófia, okt. 11.

A német császár fia August Vilmos herceg és Kühlmann államtitkár kísérték szofiai utjára. Szofiaiban az utcák már a kora reggeli órákban rendkívül népesek.

Budapest katonai parancsnoka a hatosok Ujvidékre való visszahelyezéséről

Budapest, okt. 11.

— Budapesti munkatársunktól. —

Az Ujvidéki Hírlap szerkesztőségének megbízásából ma felkerestem konstanjeváci Bogát István altábornagyot, Budapest katonai parancsnokát, akinek parancsnokságához Ujvidék is tartozik, hogy ezen illetékes katonai tényezőit meg tudjam, mennyire és mikor válhatik valóvá az ujvidékiek azon régi reményése, hogy *házezredünk pótkerete visszakerül Ujvidékre.*

Bogát István altábornagy igen szeretetreméltóan fogadott és kijelentette, hogy szívesen áll az Ujvidéki Hírlap rendelkezésére.

Én is hallottam arról, hogy a **hatosok visszakerülnek Ujvidékre**, de tekintettel arra, hogy csapatmózdulatokról van szó **sajnos nem nyilatkozhatom, de arra kérem, nyugtassa meg az Ujvidéki Hírlap utján az ujvidéki közönséget, hogy amikor az áthelyezés aktuális lesz, idejekorán fogom értesíteni az ujvidéki hatóságokat.**

Paál Jób.

Az altábornagy nyilatkozata

A leszurt dragonyos ügye a Reichsratban.

Bécs, okt. 11.

(Az Ujvidéki Hírlap tudósítójától.)

Az osztrák Reichsrat mai ülésén Czapp altábornagy honvédelmi miniszter válaszul Tomasek képviselőnek október 3-án előterjesztett interpellációjára, amelyben előadta, hogy egy dragonyos tiszt leszurt egy dragonyos katonát.

A miniszter kijelenti, hogy Möriz József dragonyos katoná haláláról a nyomozással megbízott katonai ügyészségtől a következő jelentést kapta:

A cs. és kir. ügyészségnek az ez évi október hó 1-én a bécsi Staatsbahnhofon történt eset megvizsgálása a helyszínen tett közszállás alkalmával a következő eredményre végződött: a 3 ik számú dragonyos ezrednek utnak indított különítménye oly fejelemzetlenül és függetlenül viselkedett, hogy a parancsnoknak *Bomby* hadnagynak, továbbá *Retzigel* főhadnagynak és *Zertick* hadnagynak több ízben közbe kellett lépniök. Az alisztek is megtagadták az engedelmességet. Kührer kaplár, aki a legénység nagyrészevel nagyon részeg volt, vonakodott sorba lépni, de *Retzigel* főhadnagy beszorította a sorba és *állítólag arcul ütötte.* Így kelekizhetett a híresztelés, hogy *Zertick* hadnagy arcul ütötte Mörizt.

Kührer megrendszabályozását igazlaman tárgyalják a dragonyosok és a leghangosabb Möriz volt, aki kijelentette, hogy *nem ürne el ilyen sértést. Onékl egy hadnagy ilyen fiatal és megfelelő mozdulattal kíséretezen kijelentését.* Ezt a kijelentést és mozdulatot *kihívó módon*

tartózkodó, ami katonától természetesen is, de azért mégis *igen sokatmondó.*

Az Ujvidéki Hírlap előkelő bécsi katonai forrásból értesül, hogy *Bogát* István altábornagy a *legelőbbhangu ajánlással pártolta az ujvidékiek régi hő óhajának valóraaválását.* A kérdésben a végző szót a *hadügy-miniszter* van hivatalba kimondani, aki előtt Bogát István altábornagy meleg pártfogó felterjesztése fekszik. Biztos forrásból tudjuk, Budapest katonai parancsnoka azon az állásponton van, hogy *Pécssett három pótkeret van, míg Ujvidékre egy sincs és már ezért is indokolt, hogy Ujvidéki harmadéves küzdelme, hogy visszakapja a hatosokat, az ujvidékiek győzelmével végződjék.* De Bogát István altábornagy eléggé meg nem hálálható pártfogását bizonyosan érzelmi momentumok is befolyásolhatták, mert a kitünő altábornagynak Péterváradon több háza van és éreven is *alaposan ismeri Ujvidéket, amelynek most vissza akarja adni a házezredét.*

Ujvidék bálás megbecsüléssel köszöni a döntő hatással bíró támogatását.

megismételte, amikor *Zertick* hadnagy elment mellette. A hadnagy megragadta a dragonyost, de Möriz azt kiáltotta feljé:

— *Eresszel el!*

Mert a hadnagy nem eresztette el, a *katona öklével arcába csapott a hadnagynak, úgy hogy a hadnagy sapkája is leesett. Erre Zertick hadnagy kirántotta oldalgyeoverét, leszurta a dragonyost. Senkisen gondolta, hogy a szurás halálos lehet, mert a hadnagy még megparancsolta, hogy vezessék el a katonát. Azt hitték, hogy *tréfaból* dobta a földre magát. A szurás a *szívet sértette meg és belső elvérzés idéztet elő a bal mellregeben.* Zertick az esetről jelentést tett a pályaudvar katonai parancsnokságának.*

A bécsi katonai parancsnokság Zertick Károly tartalékos hadnagy és Retzigel József tartalékos főhadnagy ellen, — mindkettő a 4 ik gyalogezred tagjai, — nyomban elrendelte az eljárás és a nyomozás végreahajtását a bécsi hadszállásbírószágra bízta.

Tekintettel a jelenleg folyamatban levő vizsgálatra, nem vagyok abban a helyzetben, hogy további nyilatkozatot tessek. Kérem a Házat, várja be az ügy jogerős elintézését.

A Ház így határozott.

Anglia női hadseregét állít fel.

Karlsruhe, okt. 11.

(Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata.)

Londonból jelentik a svájci lapok: Az argol hadügyminiszter egy női hadsereg felállítását tervezi. Havonkint 10000 nőt fognak besorozni. A női hadsereg egy részét elviszik a francia frontra. Számos helyen női sorozó irodákat állítanak fel.

Egy élelmiszerkivitelii ügy rejtjelmei.

Dewald Hugó ujvidéki üzlelci.

Az Ujvidéki Hírlap tegnapi számában foglalkozott azzal az *élelmiszerkivitelii ügygel*, amelynek központjában Dewald Hugó pozsonyi iörvényhatósági bizottsági tag áll és elmondottuk, hogy Pozsonyban nagy hullámokot vert fel a *pozsonyi Grenzbote* egy élelshangú cikke, amelyben Dewald Hugót azzal vádolja meg, hogy a bécsi lapokban *vajait, sajtot, gyümölcsöt* hirdet eladásra és hogy ezeket az élelmiszereket Pozsonyban viszi Ausztriába és ezzel a pozsonyiak elől elvonja az élelmiszereket. Dewald Hugó erre a vádra a közgyűlést teremben tisztázza magát, amennyiben felszólalásban azzal védekezett, hogy nem Pozsonyban szállítja az élelmiszereket a nélkülözös osztrák fővárosba, hanem Ujvidékre. A jó presszugiak bizonyosan megnyugvások jeléül megajtsolták az élelmes Dewald Hugót de nekünk ujvidékieknek sehog sincs kedvünk ezért az urért ugyanugy lelkesedni.

Tegnap számunkban megittunk, hogy 1911. évig visszamenőleg megállapítottuk, hogy *Dewald Hugónak nincs iparigazolványa* és felhívuk a közéletmezési ügyosztály és a rendőrség figyelmét ezekre az élelmiszerkivitelii üzlelmeire.

Mintfog sem a közéletmezési ügyosztály sem a rendőrség nem tartotta szükségesnek tegnap estig ezügyben érdeklődni, mi magunk járunk utána az érdekes ügynek és megállapítottuk, hogy bár Dewald Hugó neve nem szerepel az iparigazolvánnyal bíró gyümölcskereskedők névsorában és nem is volt és *jelenleg sincs igazolványa*, ma is iparszerűleg foglalkozik gyümölcs, vaj és egyéb élelmiszerek kivitelével és ebből Kron Károlynak Ferenc József tér 1. szám alatti házában, a hátsó udvarban, legutóbb a polgári iskola által birt helyiségeket bérlti, azért havi 80 koronát fizet.

A ha almas helyiségekbe nem mehetünk be, Dewald Hugó nincs itt és a helyiségek le vannak zárva, sőt az *ablakok selyempapírral le vannak ragasztva, úgy, hogy avatlatlan szem oda be nem tekinthet.*

Megállapítottuk, hogy Dewald Hugó a nyár óta tartózkodott Ujvidéken és *nagymennyiségű gyümölcsöt és egyéb élelmiszert szállított Ausztriába.*

Dewald Hugo, övlatosságbl vagy előrelátásból-e, és pillanatban még nem tudjuk, *kért és kapott* az ujvidéki zöldségközpontt ki rendeltségtől 20 mázsa dnyének és 10 mázsa paradicsomnak *szállítására engedélyt.* Ez, a jelek után itélve, alibi igazolásra volt való. Mert a 20 mázsa dnyéhez és 10 mázsa paradicsomhoz nem kell hónapok óta havi 80 koronás helyiség. *De a helyiség kellett ahöz a sok száztan sok ezer 5 kilós láda élelmiszerhez, amelyet Dewald Hugo Ausztriába szállított.*

Dewald a fiát is elhozta Ujvidékre és *Vajny József* bádogosmesternél szállította el, ahol teljes ellátáson is volt.

De sem Dewald Hugo, sem fia

nem volt sehol bejelentve. Így fest Dewald ujvidéki szereplése. Talán e nyomok alapján a rendőrség is szíves tesz az ügy iránt érdeklődni.

Előkészületek az ujvidéki árvizsgáló bizottság megalakítására.

Az OMKE ujvidéki kerülete az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés központjának megkeresésére holnap, szombaton este 6 órakor a Lloyd helyiségében érkeztetett tart, amelyen az Ujvidéken a közfelfogásban létesítendő árvizsgáló bizottság összetételével fog foglalkozni és oda a maga kebeléből tagokat fog kijelölni.

Az OMKE Központja ugyanis figyelemmel a ujvidéki kerületnek vezetőségét, hogy a legutóbb megjelent miniszeri rendelet a közfogyasztási cikkek forgalombahozatalánál előforduló visszaélések megakadályozása, illetve a lánckereskedelmi kiűszöbölése érdekében Ujvidéken — miként minden törvényhatóság székhelyén — *árvizsgáló bizottságot* szervez meg.

Az ujvidéki árvizsgáló bizottság tagjainak számát a közlemezési miniszter fogja megállapítani és azokat felerészben a törvényhatóság első tisztviselője, felerészben pedig a bizottságnak a miniszter által ki nevezendő elnöke fogja kinevezni. A bizottsági tagok 1/10-része azonban a kereskedők sorából fog választani és pedig azok közül, akiket erre a célra az OMKE és a szegedi kereskedelmi és iparkamara kijelöl. Éreket a kereskedői tagokat fogja az OMKE ujvidéki kerülete holnap ülésein kijelölni.

Kron Károly, az OMKE elnöke, felkért bennünket a következő sorai közlésére:

Meghívó. Minthogy egyesületi szolgálatnyában az OMKE tagjait közvetlenül nem hívhatók meg, ezután hívjuk meg t. tagjainkat a szombaton este 6 órakor a Lloyd helyiségében tartandó értekezletre, amelyen annál is inkább *okvetlen* megjelenni méltóztatnánk, hogy a létesítendő ujvidéki árvizsgáló bizottságba a szükséges kereskedőtagokat kijelölhessük. Az OMKE ujvidéki kerületének elnöksége.

Heves támadás Michaelis ellen.

A birodalmi gyűlés mai ülése.
Berlín, okt. 11.

(Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata.)

A birodalmi gyűlés mai ülésén Ledebour a helyettes kancellári állás megszervezése ellen szót emelt és szószó hozza a legutóbbi ülés eseményeit és az alkalmából Michaelis kancellár ellen rendkívül heves támadást intézett és ezeket mondta:

— A kancellár teljesen használhatatlan úgy tehetség, mint jellem tekintetében. (Óriási zaj.) Az elnök rendretartója a szónokot.) Csak rövid idő kérdése, hogy Michaelis elhagyja állását.

A ház a két szocialista frakció ellenében elfogadja a pótköltséget, amely a helyettes kancellári állás szervezését tartalmazza, harmadik olvasásban.

HIREK.

Justh Gyula halála. Justh Gyulát ma délután 3 órakor helyezett Budapesten örök nyugalomra. Valóban megható az országos megnyilatkozás, az a minden magyar ember szívében őszintén részvétet kiváltott gyász, amely s legfanatikusabb, legtörhelenebb és legintranzingesebb magyar politikus halála alkalmából észlelhető. Az ország minden részéből tömegesen érkeznek részvétlávratok és részvétlávratok az elhunyt pártvezér fejébe: Jakabffy Gyula főispánhoz, akihez többek közt a bajai függetlenségi párt a következő részvétlávratot intézte:

Méltóságos Jakabffy Gyula főispán urnak

Ujvidék.

A bajai függetlenségi párt mely megilletődéssel értesült Justh Gyula haláláról. Méltóságok gyászát az ország gyászának tekintti, abban lelke mélyén részvetés és a Mindenható örök akaratában talál megnyugvást. Dr. Nyirati elnök.

Részvételt jelezi ki Profuma Béla polgármester, dr. Vojnits bajai polgármester és a részvétlívven beírták nevüket a városi tanács tagjai és Ujvidék társadalmának számos tényezője.

Budapest, okt. 11

A királyi tudományos megyei tem hivatalosan képviselteti magát Justh Gyula temetésén. amelyen a távollévő rektor képviselőtében *Személylössy* jogikari délán fog megjelenni.

Az osztrák Reichsrath megszavazta az Indemnítást. Bécsből jelenük: A lengyelekkel folytatott tárgyalások sikeresen befejeződtek és így az indemnitás elfogadása biztosítva van.

A leszerelés előkészítése. Budapestről jelenti tudósítónk: Az átnemetgazdasági minisztérium legközelebb két fontos tanácskozást fog tartani. Az egyik a leszerelés előkészítése lesz, amelyről a honvédelmi miniszter kiküldötte fogja az eddigi intézkedéseket ismertetni. A másik tanácskozás a katonai szolgálat következtében válságos helyzetbe került kisiparosok felségítéséről fog határozni.

Éjszakai jégese. Ma éjjel 1 óra 10 perckor mintegy 5 percig tartó jégese volt. A jég szemek borsónagyságnak voltak.

Ujvidékiek tanulmánytja Nagyváradon. Az ujvidéki közlemezési bizottság által a nagyvárad közlemezési viszonyok tanulmányozására kiküldött *Payerle* Nándor, dr. *Wiesinger* Jenő, *Jócsák* Kálmán és dr. *Tapavicza* György szerdán résztvettek a nagyvárad közlemezési bizottság ülésén is. Az ülés után a *Nagyvárad Napló* munkatársa meginterjúvotta *Payerle* Nándort, hogy milyen benyomást tett rájuk Nagyvárad közlemezési kérdéseinek megoldása. A főkapitány ezeket mondta:

— Nagyvárad város közlemezése, hisz ez ma már túlhaladtott állapot, messze felette áll a vidéki városok közlemezési rendszereinek. Ez már nemcsak Nagyváradon, nemcsak az ország közlemezési vezetőinek szemében, de szerte az országban ismert tény. Ez bizonyítja azt, hogy Nagyvárad város közlemezési rendszerét eljöttünk tanulmányozni a gazdag és bőtermésű Bácska városából is: Ujvidékről. A helyzet az, hogy míg Ujvidéken eddig nem mutatkozott égett szüksége a hatósági élemezési szélesebbkörű kiterjesztésének, addig Nagyváradon ez már régebb óta érvényes és szilárd szervezetté nőtte ki magát. Nálunk azonban most már komoly szükség van erre s ép ezért eljöttünk ide azt tanulmányozni.

— Meglepett bennünket a hatósági konyháknak munkája. Olyan levest szolgáltatott ott fel, hogy különb volt, mint a városi legelőkelőbb étteremben kapott levesünk. Tanulmányozásunk fécélja a hadi szociális intézmények megismerése. E tekintetben kedvező és nagyszerű intézményeket látunk már is és még érdemesebb intézmények kialakulását várjuk az itt végig halgatott érdekes és a közlemezési rendszer nagyszerű előrehaladottságát jellemző bizottsági értekezés nyomán.

A tüzelőanyagszükséglet összerólinak munkájára. *Orbán* Ignác műszaki tanácsos ezután értesíti a tüzelőanyagszükséglet összeróit, hogy munkájukat a mai napot kezdve a mérnöki hivatalban felvehetik.

Égnek az utcai gázlámpák. Végre, hosszú szünetelés után, a gázgyár ismét megkezdte füzemét és csúfítók este újból meggyultak az utcai gázlámpák és ismét világosság lett a koromsötét utcákon. Ha nem is mindegyik gázlámpára telik egyelőre világítóanyag és ha a város okos előrelátásból csak korlátozott számú lámpát gyújtat is fel, a közönség hálás örömmel köszöntötte, hogy a gázlámpák újra

kigyultak. Csak arra kérjük a mérnöki hivatal, hogy a gázlámpák elosztásánál legyen figyelemmel az egész városra, mert ma este már azt a panaszt hallottuk, hogy a Szűcs-utcán és a Buzsácz-utcán egyetlen lámpa sem égett. Felteszük, hogy ezt csak az újra füzembe helyezés első napjának nehézsége okozták.

Csunya nők — szépek Szép nők — szebbek

lesznek, ha arcbőrük, kebelük, nyakuk és kezeik finomítására, felrészítésére és szépítésre állandóan a legkiválóbb bór-ápoló szert: a valódi

Diana alabastrom-pudert

használfák. Egy kísérlet meggyőzi e szer csodába illő hatásáról.

Mindenütt kapható!

Főelárústitóhely:

Diana Kereskedelmi R. T.
Budapest, V., Nádor-utca 6.

SZÍNHÁZ.

Vengerkák. Midőn Pásztor Árpád az illusztris író és Góth Sándor a Vígzház jeles művésze Pásztor Árpád regényét szindarabbá dolgozták fel, tették ezt oly nemes és nagy ambícióval, melynek gyümölcsöként született meg a szenzációk sikerű Vengerkák szindarab, melyet sok ilyekezeffel mutatott be ma este a társulat. Az írók markáns vonásokban tárják a darabban a nézők szemé elé az Oroszországba csábított sok magyar leány kionsz szenvedésit, kik engedve a leketlen csábításnak, a jövendő pompa és fény reményében hagyják el otthonukat, hogy aztán a messze idegenben mint a Vengerkák a biztos ellátás osztályrészei se legyenek.

Az előadás központjában Révész Ilonka és Remete Géza állottak, kik ma este tehetségük legjavát nyújtották. Mindketten tehetségük legjavát nyújtották. Révész Ilonka Anát mélyszélesen átértett drámai erővel játszotta meg, melyet minden egyes kép után fokozott mértékben juttatott kifejezésre. A közönség színtje nem akaró zajos tapsaival juttatta kifejezésre meglegedését. Ki kell még emelnünk izléses szép tolettjeit. Remete a pupos herceget megrázó drámai erővel alakította és neki is bőségesen kijutott a közönség elismeréséből. A többi szereplők is igen jól megállották helyüket. K. J.

Lavotta szerelme. Szombaton este mutatja be a színház a magyar dalköltészet remekét *Lavotta szerelme* nagy operettet, melynek előreláthatólag nálunk is óriási sikere lesz. Az operettben a társulat legjobb erőt vesznek részt. Az énekesek közül: Révész Ilonka, Szabeny Margit, Torma Zsigá, Gömörý László, a homikusok közül: Deák Komél, Komlós Vilmos és Rónai játszanak kiváló szerepeket. Az operettet Remete Géza rendezel. A *Lavotta szerelme* háromszor egymásután kerül színpadra.

N mai tőzsde.

Általánosan gyenge irányzat, amit főleg nagyobb reallizálásoknak tulajdonítanak. A legtöbb papir hanyatlott. Magyar Hítel 1315, Osztrák Hítel 934, Magyar Bank 872, Fabank 1005, Agrár 1041, Hazai Bank 536, Merkur 377, Ingatlanbank 710, Leszámitoló 790, Jelzálog 540, Kereskedelmi Bank 5875, Beocsirni 1330, Glezla 910, Konkordia 990, Általános Köszén 2430, Salgó 1260, Urlikány 850, Fegyver 1190, Ganz 4590, Rima 1200, Lipák 372, Schlick 625, Temesvári szesz 630, Klotild 698, Nasitc 3450, Ruggyanta 1330, Fatermelő 2185, Közúti 908, Városi 430, Papirpar 570, Allomvasut 1175, Láng 570, Győri textil 630, Izzó 900, Jég 510, Flóra 1330.

Tőzsdei megbízásokat a legszolidabban és legelőnyösebben eszközözl az Ujvidéki Népbank r.-t.

Az új svéd miniszterelnök

Stockholm, okt. 11.

A király Vident, a második kamara elnökét bizta meg a kabinetalakítással. Viden a mérsékelt liberálisok frakciójához tartozik.

A finnországi választások

Helsingfors, okt. 11.

(Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata.)

A finn tartománygyűlés választási eredménye: 92 szocialista, 64 polgári blok, 26 agrár, 18 svéd és 1 lapp.

A taskendi zavargások.

Stockholm, okt. 11.

Pétervári jelentések szerint a taskendi zavargások leküzdésére nagyobb csapatok érkeztek a városba, amelyek a taskendi munkás- és katonatanács vezetőit letartóztatták. A városban nyugalom van.

Kiadótulajdonos: Ujvidéki Hírlap
lapkiadó és nyomdai részvénnytársaság.

Özv. Biró Adolfné szül. Singer Lala, ugy a maga, mint gyermekei Klárka és Magduska, valamint az alulírott gyászoló rokonság nevében megfört szívvel adja hírül, hogy felejtethetetlen hűségese élettársa, a legjobb apa, fiu, testvér, vő és sógor

BIRÓ ADOLF UR

a „Singer J. M. és Link” cég beltárgya, az ujverbási keresk. és iparügyesület elnöke, Bács-Bodrog vármegye törvényhat. bizottságának viriliss tagja f. hó 5-én tevékeny életének

delén 49 éves korában és legboldogabb házasságának 14-ik évében hosszú és súlyos betegség után Purkersdorban elhalálozott.

Drága halottunk hült tetemét hazaszállítjuk és f. hó 10. napján fogjuk az ujverbási izr. temetőben örök nyugalomra helyezni.

Ujverbász, 1917. október hó.

Emléked legyen áldott!

A gyászoló rokonság nevében: Link Vilmos és neje szül. Deutsch Róza szülei, özvi Winkler Sándorné, Czettel Fülöpné, Link Mariska testvérei, Singer Jakab és neje szül. Fojakovits Jenny apósa és anyósa, dr. Biró Károly és neje szül. Singer Paula, dr. Biró Bálint és neje szül. Weinberger Margit, Deutsch Róbert és neje szül. Singer Margit, Biró Béla főhadnagy (román hadifogságban) sógorai illetve sógorónói.

APRO HIRDETESEK.

Veszek libamáját és törpürtyűt. Cim Hajdu Apolló udvar értekezde.

Német hölgyet keresek 15 éves leányka mellé társalkodónőnek. Cim Arany utca 7.

Az Ujvidéki Hírlap kiadóhivatala keres irodai munkában gépirásban, lehetőleg gyorsírásban is jártas irodánőt. Ajánlatok fizetési igényekkel sürgősen a kiadóhoz intézendők.

Örökké... Ne százszor írja meg és egyszer se küldje el. Ellenkezőleg. Pedig de vágynék ilyen saját hasznalatra írt sorok után. Ezek az igazi érzelmeket tükrözik vissza. Maga pedig az örökös Sphinx, akinek lelkét megismerni nagyon vágyom. Számítom a percekét és lázasan várom ezt a nekem szánt rövid időt, amikor egyszer megint boldog lehetek.

Takarítónő kosztal felvétetik. Cim a kiadóban.

Különbejárta szobát azonnaira keresek. Vilnyivilágítással előnyben. Sürgős ajánlatok a kiadóban adandók le.

Megvételre kerestetik egy uriszoba könyvszekrény, írósztal, szék az írósztalhoz és egy kis asztalka; modernség és szép kivitel fontos. Cim a kiadóhivatalban

Nagyobb mennyiségű makulatura eladó, az Ujvidéki Hírlapnál.

Délelőttre bejárnék kerestetik 60 korona fizetessel. Cim Rákóczy-utca 87.

Egy tanuló és egy kifutó fiu azonnal felvétetik. Abrahám János könyvkereskedésben.

Néhai Szauter Antal-féle szőlőtelep eladó: Bővebbet Magyar-utca 30.

Széna és szalma

felpréseléséhez és szállításához

az **UJVIDÉKI** járásban**albizományosokat**

keresek.

Azon kereskedők, kik ezzel foglalkozni akarnak és saját préssel rendelkeznek küldjék ajánlataikat hozzám.

NYITRAI ANDOR

a takarmány központ főbizománya Pécsett.

ÉRTESÍTÉS.

Gyönyörű kivitelű modern képek csakis műteremben készülnek a legszemben és legolcsóbban. Rossz és régi kép után is élethű nagyjításokat készítek.

Szíves pártfogását kérem

Futosevits

fényképész.

Ferenc József tér 2.

(Szerb-Matica épülete)

Pezsgődugókat,

használt, nem műparafából, sem töröttel, veszek bármily mennyiségben előzetes érdeklődés nélkül, utánvétellel 1-20 K darabonként, használt palackdugót 22 K kg-ként. Uj dugókra csak minta ellenében teszek legmagasabb árajánlatot.

ROBICSEK ADOLF

Budapest, Nefejeits-utca 15. szám.

Mezőgazdasági és mindenféle iparhoz alkalmas kocsik eladása.

Megvettük a katonai kincstártól a forgalomból kivont alább felsorolt kocsikat

165	darab galicjai
196	„ országzserte szokásos cseh
64	„ erős cseh tönkkocsi
69	„ országzserte szokásos magyar kocsi
216	„ különféle alváz
300	„ erős kerék
20	„ hintó, omnibus és „Plateau“-kocsikat.

Az itt felsorolt kocsik és alvazak nagyon jól felhasználhatók mezőgazdasági, ipari és más egyéb célra. A reflektálók a kocsik megtekintésére és vételére vonatkozólag a lenti címhez forduljanak. A kocsik darabonként és csoportonként eladóak.

MILLA FERENC

Ujvidék Flati-utca 3.

Ingtatlanok eladása.

ELADÓ Ada és Mohol községgel szemben Bácskában a Tiszta bánati oldalán, két kilométernyire az Állomástól 690 hold egyűve tartozó földbirtok. Az illető földbirtok két puszára oszlik felszerelve minden modern melléképítéssel. Az egyik major 413, a másik pedig 277 hold kiterjedésű és a melléképületek mellett egy-egy lakható kastély áll.

A földbirtok biztos minden áradással szemben s minőség tekintetében ugy Bácskában mint az ország többi legtermékenyebb vidékén a legelső közt áll.

A föld ára holdonként 3400 de gyors elhatározásnál előnyös arányú. A föld egy része parcellázható és jól eladható.

Gyors ajánlatok

Forgalmi Részvénnytársaság

Ujvidék Kossuth L.-u. 37 címére kilendők. Sürgőnycim Forgalom. Telefon 297.

Fizetési feltételek előnyösek, mert egy millió előnyös kölcsönt lehet kapni.

Georgievits M. és Társa

Ujvidék. Trandafil-palota Buzatér és Hán-utca sarok.

Ujjonnan berendezett üzletemben legnagyobb választékban kaphatók híres „Riessner” és „Friedland gyártmányú” folytonégő kályhák.

Ugymint a többi szakmába vágó

különbféle cikkek.

